

دلار از مبادلات ایران و کشورهای منطقه حذف می شود

کشورهای عربی و ایران هر چه سریع تر اقدام به انتخاب یک ارز مناسب مانند یوان چین و یا روبل روسیه برای مبادلات خود کنند

گفت‌وگو

در دوره جدید فعالیت بانک مرکزی و شروع به کار محمدرضا فرزین به عنوان رئیس کل بانک مرکزی کشورمان، یکی از اقداماتی که در دستور کار قرار گرفته است، توسعه دیپلماسی بانکی و افزایش سطح روابط پولی و بانکی بین ایران و کشورهای مختلف از جمله کشورهای عربی حوزه خلیج فارس بوده است. فرزین در مدت اخیر به برخی از کشورهای هدف سفر رئیس کل بانک مرکزی، مذاکرات و تعاملات جدید برقرار شده با ایران را بسیار حائز اهمیت دانستند. برای بررسی بیشتر ابعاد دیپلماسی جدید بانکی ایران در منطقه، با دکتر «علی الهیل»، استاد برجسته علوم سیاسی دانشگاه جورج تاون در دوحه قطر گفت‌وگویی صورت گرفته است. این استاد دانشگاه معتقد است که برقراری تعاملات جدید بین ایران و عربستان و همچنین برقراری روابط نزدیکتر با ایران برای کشورهای منطقه اهمیت بسیار زیادی دارد و کشورهای عرب حاشیه خلیج فارس از انجام مراودات تجاری غیردلاری با ایران استقبال می کنند. متن زیر حاصل گفت‌وگو با این استاد دانشگاه است:

نشان می دهد که سیطره سنتی و کلاسیک آمریکا و انگلیس که طی ۸ سال گذشته عقبگرد داشته است، دیگر کارایی نداشته و اثرگذار نیست.

■ ایجاد زمینه های همکاری های پولی بر اساس ارزهای محلی به جای دلار، یکی از راهبردهای دیپلماسی بانکی منطقه ای ایران است. تا چه میزان این آمادگی در کشورهای عربی وجود دارد و مزایای تبادلات اقتصادی با ارزهای محلی چیست؟

هنگامی که محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی ایران به دوحه سفر کرد، موضوع حذف دلار از مبادلات، یکی از محورهای مهم دیدار او با «شیخ بندر بن محمد آل ثانی»، رئیس کل بانک مرکزی قطر بود. ما با کشورهای عربی حوزه خلیج فارس مدت هاست که عملاً بر اساس دینار واحد خلیجی معامله می کنیم و فروش نفت و گازمان با ارزهای محلی و یا از طریق پول واحد در شورای همکاری خلیج فارس انجام می شود. همه ما می دانیم که تعدادی از رهبران کشورهای عراق، الجزایر و لیبی تلاش کردند تا نفت و گاز کشورهای عربی را با طلا و یورو (حذف سیطره دلار) مبادله کنند، اما متأسفانه به هدف نرسیدند. اما امروز با بروز جهان چند قطبی، زمینه برای این اقدام فراهم است. شرایطی که جنگ روسیه در اوکراین

روابط اقتصادی بین ایران و کشورهای عرب در مناطق مختلف همواره رو به توسعه بوده و مناسبات اقتصادی خوبی بین ایران و برخی کشورهای عرب حاشیه خلیج فارس برقرار است.

تا چه میزان این ظرفیت ها قابل توسعه است و چه اقداماتی باید در این زمینه صورت گیرد؟

هنگامی که روابط ایران و عربستان سعودی در پکن از سر گرفته شد، یک تحول چشمگیر در روابط دو کشور از یک سو و روابط ایران و کشورهای حاشیه خلیج فارس نیز از سوی دیگر ایجاد شد. این احیای روابط بین دو کشور پس از فرزاد و نشیب های سخت و متعددی که بر آن گذشته بود، به منزله یک زلزله سیاسی تلقی شد که مهر پایانی بر سیطره آمریکا و انگلیس و به طور کل، اروپا بر کشورهای عربی منظمه خلیج فارس یا همان شورای همکاری خلیج فارس به شمار می رود، چرا که همزمان با از سرگیری روابط تهران و ریاض، عرصه برای همکاری و روابط کشورهای عضو این شورا با ایران نیز باز شد. طبیعتاً آنها ایران را برای یک رابطه پایدار و آسیب ناپذیر در برابر تکان های سیاسی برگزیدند. گرایش کشورهای عربی حوزه خلیج فارس، البته در درجات و سطوح مختلف، حمایت از جهان چند قطبی و کشورهای گروه بریکس و کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای است و این خود،

بزودی این اتفاق خواهد افتاد و کشورهای عربی و ایران، نفت خود را بر اساس ارزی غیر از دلار به فروش خواهند رساند که این ارز می تواند یوان چین، روبل روسیه و یا یک پول واحد باشد

بنابراین، این احتمال وجود دارد که ایران بتواند از ظرفیت قطر در مراجع بین المللی برای حل و فصل مسائل موجود استفاده کند و تلاش های صورت گرفته در مدت اخیر، باعث آزادسازی بخشی از پول های ایران نیز شده است.

■ ایران ظرفیت بالایی در تأمین کالاها و ملزومات مورد نیاز کشورهای عربی دارد و این ارتباطات در حال حاضر به نوعی برقرار است. این ظرفیت ها چگونه قابل شناسایی و تقویت است؟

حجم مبادلات تجاری دوجانبه بین ایران و کشورهای حوزه خلیج فارس حدود ۳۰ درصد رشد داشته است و امیدواریم که توسعه بیشتری نیز پیدا کند. همچنین سرمایه گذاری های ایران در قطر، سرمایه گذاری های قطر در ایران و از سوی نیز سرمایه گذاری های ایران در کشورهای حوزه خلیج فارس در سطوح و درجات مختلف انجام شده است. این کشورها نیز سرمایه گذاری های خوبی در ایران انجام داده اند، باید دید که توسعه بیشتری در این زمینه برداشته شود.

■ آیا ایران و قطر امکان مبادلات تجاری با تکیه به ارزهایی غیر از دلار را دارند؟

این موضوع در سفر اخیر رئیس کل بانک مرکزی ایران به دوحه مورد

ایجاد کرده است نیز زمینه مبادله بر اساس ارزهای محلی را برای ایران و کشورهای عربی فراهم کرده است. به نظر من باید کشورهای عربی و ایران هر چه سریعتر اقدام به انتخاب یک ارز مناسب مانند یوان چین و یا روبل روسیه برای مبادلات خود کنند، چرا که این دو کشور به ما از نظر اخلاقی و سیاسی نزدیک هستند. من فکر می کنم که بزودی این اتفاق خواهد افتاد و کشورهای عربی و ایران نفت خود را بر اساس ارزی غیر از دلار به فروش خواهند رساند که این ارز می تواند یوان چین، روبل روسیه و یا یک پول واحد باشد.

■ ظرفیت ایجاد بانک های مشترک و همچنین ایجاد شعب بانک های ایرانی در کشورهای عربی و بالعکس همواره وجود دارد. چقدر ایجاد این ساختارها و تقویت اینگونه همکاری ها می تواند در بهبود مناسبات اقتصادی سازنده و مؤثر باشد؟

همانطور که گفتم، پس از آنکه فضا باز شد و عربستان سعودی و ایران با یکدیگر آشتی کردند، مشکلات برطرف شده و حتی امکان تأسیس بانک های مشترک بین ایران و کشورهای حاشیه خلیج فارس که به نفع هر دو طرف باشد، وجود دارد. همچنین انجام همکاری بانکی بین این کشورها نیز امکان پذیر شده است. از این گذشته، ایجاد بازار آزاد بین کشورهای مذکور با

بررسی قرار گرفت تا نفت و گاز، همچنین کالاهای ایرانی با ارزهایی غیر از دلار مبادله شوند و با ارزهای موجود در منطقه یا ریال ایران و یا روبل روسیه و یا یوان چین مبادله شوند.

■ سطح بانک های قطر از نظر استانداردهای بین المللی چگونه است و آیا موقعیت بین المللی آنها می تواند، زمینه توسعه روابط بانکی با ایران را ایجاد کند؟

بانک های قطر در سطح بسیار خوبی در جهان قرار دارند و در رتبه بندی های جهانی امتیاز و اعتبار بالایی را به خود اختصاص می دهند. به همین دلیل اقتصاد قطر، بسیار قوی است و این موضوع به ورود ایران به خط اقتصادی قطر و همکاری اقتصادی با دوحه و سایر کشورهای عربی کمک فراوانی می کند.

موضوع مبادله با ارزهای غیردلاری، در سفر اخیر رئیس کل بانک مرکزی ایران به دوحه مورد بررسی قرار گرفت تا نفت و گاز، همچنین کالاهای ایرانی با ارزهایی غیر از دلار مبادله شوند و با ارزهای موجود در منطقه یا ریال ایران و یا یوان چین مبادله شوند.

تحلیل

بر پایه آخرین آمارهای ارائه شده توسط رئیس کل بانک مرکزی از وضعیت رشد اقتصادی که در جلسه هیأت دولت اعلام شد، نرخ رشد بخش نفت در سال جاری در صورت تداوم روند موجود، به ۱۵٫۲ درصد خواهد رسید که بیشترین نرخ رشد در بخش های مختلف اقتصادی خواهد بود. نرخ رشد بخش کشاورزی در سال گذشته ۱٫۱ درصد به ثبت رسید که پیش بینی بانک مرکزی، تحقق رشد دو درصدی این بخش در سال جاری است و تحقق رشد مطلوب ۱۱ درصدی برای صنعت دارو، گواه تداوم روند مثبت رشد اقتصادی در سایر بخش های مختلف اقتصاد است.

اقتصاد ایران طی دهه ۹۰، به طور میانگین رشد اقتصادی نزدیک به صفر درصد را تجربه کرد و موجب شد تا فرصت های توسعه اقتصاد از دست برود، با عبور از این دهه و تغییر ریل سیاستگذاری اقتصادی، تسهیل

این خبرسازی ایجاد شد. همچنین در شرایطی که بخش قابل توجهی از منابع ارزی بلوکه شده کشور آزاد شده است، مرتباً از سوی رسانه های معاند خارجی خبرسازی هایی در رابطه با «مسدودسازی دوباره منابع ارزی ایران» منتشر می شود.

این نمونه ها تنها بخشی از عملیات روانی دشمنان اقتصاد ایران در ماه های خرداد برای تدوین و اجرای طرح های توسعه و پروژه های عمرانی ایجاد می کند و منجر به توقف رشد اقتصادی می شود. معاندان اقتصاد ایران تلاش می کنند با آمارسازی، انتظارات تورمی را در سطح جامعه تهییج کنند. به عنوان نمونه ای از روایت سازی های خلاف واقع می توان به خبرسازی برخی رسانه های داخلی در موضوعاتی همچون «عبور نقدینگی از ۷ هزار همت» در اواخر تابستان اشاره کرد. در آن مقطع زمانی حجم نقدینگی موجود با ۷ هزار همت فاصله چشمگیری داشت و بانک مرکزی موفق شده بود نرخ رشد نقدینگی را به کانال ۲۶ درصد کاهش دهد که موجی علیه این توفیق سیاستگذار پولی با

تحلیل های سوگیرانه و مغالطه آمیز می کنند تا اذهان جامعه را نسبت به وضعیت حقیقی اقتصاد غبارآلود کنند تا فعالان اقتصادی و عموم مردم نتوانند در وضعیتی شفاف، نسبت به آینده تصمیم گیری کنند. روایت سازی این گروه از افراد برای افزایش نااطمینانی در ذهن فعالان اقتصادی، چالش هایی را در تصمیم گیری برای بنگاه ها در سطح خرد برای تدوین و اجرای طرح های توسعه و پروژه های عمرانی ایجاد می کند و منجر به توقف رشد اقتصادی می شود. معاندان اقتصاد ایران تلاش می کنند با آمارسازی، انتظارات تورمی را در سطح جامعه تهییج کنند. به عنوان نمونه ای از روایت سازی های خلاف واقع می توان به خبرسازی برخی رسانه های داخلی در موضوعاتی همچون «عبور نقدینگی از ۷ هزار همت» در اواخر تابستان اشاره کرد. در آن مقطع زمانی حجم نقدینگی موجود با ۷ هزار همت فاصله چشمگیری داشت و بانک مرکزی موفق شده بود نرخ رشد نقدینگی را به کانال ۲۶ درصد کاهش دهد که موجی علیه این توفیق سیاستگذار پولی با

مسیر رشد اقتصادی و رونق تولید در بخش های مختلف فعالیت های اقتصادی در کشور در دستور کار قرار گرفت و نتایج این تغییر مسیر در تداوم رشد اقتصادی بخش های مختلف قابل مشاهده است. تداوم رشد اقتصادی در بخش های گوناگون، نشانه های عبور از رکود دهه ۹۰ را به فعالان اقتصادی مخابره می کند و همزمان با روند بهبود سایر متغیرهای بنیادین اقتصاد، همچون کاهش نرخ رشد نقدینگی، روند نزولی نرخ تورم، بهبود روند سرمایه گذاری و تشکیل سرمایه، آزادسازی منابع ارزی مسدود شده ایران در سایر کشورها، افزایش درآمدهای نفتی دولت، افزایش صادرات کالاها و محصولات تولید داخل و توافق های بانکی با کشورهای منطقه، مسیر مثبت شرایط اقتصاد کلان را گواهی می دهد. در چنین شرایطی معاندان اقتصاد ایران، افراد و گروه هایی که تحمل بهبود شرایط اقتصاد ایران را ندارند، بی تفاوت نخواهند بود و دست به روایت سازی، آمارسازی، خبرسازی های کذب و ارائه

عملیات روانی علیه اقتصاد ایران

معاندان اقتصاد ایران تلاش می کنند با آمارسازی، انتظارات تورمی را در سطح جامعه تهییج کنند. به عنوان نمونه ای از روایت سازی های خلاف واقع می توان به خبرسازی برخی رسانه ها در موضوعاتی همچون «عبور نقدینگی از ۷ هزار همت» در اواخر تابستان امسال اشاره کرد

